

13 CZERWCA 2020

Biuro ds. Projektów

ZAKON BRACI MNIEJSZYCH
KONWENTUALNYCH

Realizacja uchwał 1-2
kapituły generalnej zwyczajnej 2019

ZAKON BRACI MNIEJSZYCH KONWENTUALNYCH

Prezentacja

BIURA DS. PROJEKTÓW

**SEKRETARIAT GENERALNY
DS. ANIMACJI MISYJNEJ**

**Realizacja uchwał 1-2
kapituły generalnej zwyczajnej 2019**

Rzym 2020

MINISTER GENERALNY

Prot. N. 480/2020

Rzym, 13 czerwca 2020 r.

Prezentacja biura ds. projektów Sekretariatu generalnego ds. animacji misyjnej (Realizacja uchwały 2 kapituły generalnej 2019)

Drodzy bracia,
niech Pan obdarzy was pokojem!

Niniejszym pragnę przedstawić wam stan prac nad jednym z najważniejszych punktów postanowień kapitulnych, jakie zostały dane do realizacji zarządowi Zakonu. Chcę mówić o tym, co zostało przyjęte na kapitule jako priorytet, a mianowicie o misji.

Uchwały 1-2 kapituły generalnej zwyczajnej

Podczas ostatniej kapituły generalnej zwyczajnej (18-27 maja 2019 r. w Asyżu, 27 maja – 17 czerwca 2019 r. w Collevaleza) Zakon zapragnął – w najszerszym znaczeniu tego słowa – nadać nowy impuls swoim misjom i nadać nowe oblicze strukturom animacji misyjnej.

Nasze rozeznawanie przybrało konkretną formę w zatwierdzeniu dwóch szczególnych uchwał, połączonych ze sobą: „Misja: współpraca między prowincjami, studiowanie nowych modeli, reorganizacja Sekretariatu generalnego ds. animacji misyjnej” (Uchwała 1) i „Projekty misyjne” (Uchwała 2).

Status quo w zakresie realizacji uchwał 1-2

Restrukturyzacja SGAM, czyli Sekretariatu generalnego ds. animacji misyjnej, jest już w toku (Uchwała 1). Nie jest celem tego listu, aby rozodzić się nad jej szczegółami, ale wspomnę tylko, że SGAM będzie miał trzy sekcje, z których jedną będzie *biuro ds. projektów*.

Aby wcielić w życie uchwałę 2, po odpowiednim rozeznaniu prowadzonym w dość szerokim gronie, wraz z definitorium generalnym, zdecydowaliśmy o utworzeniu *biura ds. projektów*, które przedstawiamy Zakonowi w niniejszym liście.

Krótką historia uchwały 2

Rozeznanie na ten temat rozpoczęło się podczas obrad kapituły generalnej od propozycji utworzenia „Funduszu na rzecz misji”. Pomysł ten został uznany za niewykonalny i przekształcił się

następnie w uchwale 2. Bracia kapitulni przeszli od „stacycznej” koncepcji „funduszu” do pojęcia bardziej dynamicznego i angażującego: „promocji projektów”. Cel pozostał ten sam: pomoc misjom.

Biuro ds. projektów

Działania *biura ds. projektów*, pod kierownictwem koordynatora, będą polegały głównie na „koordynacji na różnych *poziomach*. Na poziomie *ogólnym* będzie się wskazywać, jak prowadzić planowanie; na poziomie *zewnętrznym* będzie się badać, czy projekty będą miały oddziaływanie i czy będą sprzyjać działalności socjalnej i charytatywnej; na poziomie *wewnętrznym* będzie się promować bardziej dokładną refleksję i zarządzanie dziełami i działaniami w Zakonie”, również tak ważnymi jak formacja.

Jak zobaczycie w materiałach załączonych do niniejszego listu, proponujemy Zakonowi bardzo szerokie możliwości wsparcia i rozwoju naszych misji.

„Struktura biura ds. projektów” wraz z załącznikami („Formularz do przedstawienia projektu”, tekst „Powołani do życia z własnej pracy” i dokument „BYNODE”) przedstawia tę nową rzeczywistość biura ds. projektów, która tak naprawdę nie zaczyna się od zera, ale będzie opierać się i korzystać z wielu wieloletnich doświadczeń Zakonu.

Synergia wysiłków

Ważne jest, aby pamiętać, że materiał przedstawiony w tym liście jedynie wspiera prawdziwy cel naszego wspólnego wysiłku, którym jest promowanie misji Zakonu w głoszeniu Ewangelii Pana Jezusa Chrystusa i dawaniu świadectwa sprawiedliwości królestwa Bożego.

Na koniec chciałbym powtórzyć, że nie proponujemy łatwych i „stacycznych” rozwiązań, ale raczej dyspozycyjność ludzi (braci i świeckich) i organizację koordynującą, zdolną do przyjęcia i towarzyszenia różnym potrzebom misji w pełnej synergii wysiłków z lokalnymi podmiotami

Przede wszystkim proszę przełożonych wyższych, delegatów prowincjalnych, kierowników domów misyjnych i przewodniczących prowincjalnych sekretariatów misyjnych o przestudiowanie tego materiału, a jednocześnie o promowanie wśród zakonników i świeckich tej „nowej” perspektywy, która zakłada, że podstawą integralnego utrzymania misji jest własna praca i otwartość na współpracę.

Fr. Carlos A. Trovarelli
Minister generalny

STRUKTURA BIURA DS. PROJEKTÓW

Wprowadzenie

Od zawsze, z inicjatywy lokalnych wspólnot lub poszczególnych braci, Zakon promował projekty solidarności, charytatywne, pomocy potrzebującym: od „chleba ubogich” św. Antoniego po dzieła na rzecz sierot, trędowatych, osób samotnych w podeszłym wieku, osób nie mających dostępu do wody czy do odpowiedniej opieki zdrowotnej. Wszystkie te zagadnienia wiążą się z przepowiadaniem ewangelicznym i wołaniem o świat, w którym zapanuje sprawiedliwość, solidarność i miłość pomiędzy ludźmi. W naszych czasach działania społeczne są promowane głównie przez poszczególne państwa, ale nie zawsze odbywają się one w sposób zadowolający. Zaangażowanie się w te działania w duchu miłości stanowi część misji Kościoła i Zakonu¹.

Minister generalny, wraz ze swoim definitorium, w ramach realizacji uchwały 2², a częściowo także uchwały 1³ (obydwie zostały przyjęte na kapitule generalnej w 2019 r.), uznał za właściwe utworzenie *biura ds. projektów*⁴, które z jednej strony miałyby nieść szybką pomoc

¹ Por. Paweł VI, *Evangelii nuntiandi*, nr 29-31, 33. „Pomiędzy ewangelizacją i promocją ludzką, czyli rozwojem i wyzwoleniem, zachodzą wewnętrzne więzy łączności... Więzy natury najbardziej ewangelicznej, mianowicie porządek miłości: bo jak można głosić nowe przykazanie bez popierania razem ze sprawiedliwością i pokojem prawdziwego i braterskiego postępu człowieka?” (*Evangelii nuntiandi*, nr 31). Promocja ludzka jest jedną z dróg misji: „Kościół i misjonarze są krzewicielami rozwoju także przez prowadzone przez siebie szkoły, szpitale, drukarnie, uniwersytety, doświadczalne gospodarstwa rolne. Jednakże na rozwój danego narodu nie wpływa w pierwszym rzędzie ani pieniądz, ani pomoc materialna, ani też struktury techniczne, ale formowanie sumień, dojrzewanie mentalności i obyczajów” (Jan Paweł II, *Redemptoris Mater*, nr 58).

² Por. KAPITUŁA GENERALNA 2019, *Uchwały zatwierdzone*; Uchwała 2: **Projekty misyjne**. Kapituła generalna zwraca się do ministra generalnego ze swoim definitorium, aby w ramach reorganizacji sekretariatu generalnego ds. animacji misyjnej rozważyć utworzenie biura do promowania projektów misyjnych w Zakonie”.

³ Por. KAPITUŁA GENERALNA 2019, *Uchwały zatwierdzone*; Uchwała 1: **Misja: współpraca między prowincjami, studiowanie nowych modeli, reorganizacja sekretariatu generalnego ds. animacji misyjnej**. Zarząd Zakonu:

- a) niech popiera współpracę między prowincjami w celu wzmocnienia niektórych istniejących misji. Współpraca niech odnosi się zarówno do solidarności personalnej, jak i ekonomicznej. Dla zapewnienia większej stabilności współpracy należy zawierać umowy;
- b) przeanalizuje i zaproponuje franciszkańskie modele misji *ad gentes*, *implantatio Ordinisi* i nowej ewangelizacji, charakteryzujące się odpowiednim doborem środków, mając na uwadze wartość ubóstwa w charyzmacie Zakonu i promując w miarę możliwości bezpośrednie zaangażowanie osób świeckich w działalność misyjną;
- c) przeprowadzi reorganizację sekretariatu generalnego ds. animacji misyjnej (SGAM) w taki sposób, by służył większą pomocą zarządowi Zakonu, prowincjom i kustodiom, a przy tym:
 - zbierał i analizował informacje o stanie naszych misji i o inicjatywach nowej ewangelizacji wdrażanych w naszym Zakonie,
 - przedkładał programy rozwoju misji Zakonu już istniejących i opracowywał projekty dotyczące nowych obecności misyjnych, a także nowej ewangelizacji,
 - wskazywał możliwe obszary współpracy i solidarności między prowincjami/kustodiami, zarówno w ramach *missio ad gentes*, jak i nowej ewangelizacji;
- d) powoła w sekretariacie odpowiednią grupę roboczą do osiągnięcia wyżej wyszczególnionych celów.

⁴ *Biuro ds. projektów*, od teraz nazywane tylko „biuro”.

braciom posługującym w różnych *realiach Zakonu*⁵, aby szerzyć głoszenie *Ewangelii* poprzez konkretne znaki miłości, promując tym samym służbę na rzecz „integralnego rozwoju człowieka”, a z drugiej strony wspierać nowe wzorce planowania, będące w stanie połączyć w całość i nawiązać dialog różnych urzędów (i sekretariatów) Zakonu z lokalnymi realiami.

Zadaniem tego *biura* będzie głównie koordynacja na różnych *poziomach*. Na poziomie *ogólnym* będzie się wskazywać, jak prowadzić planowanie; na poziomie *zewnętrznym* będzie się badać, czy projekty będą miały oddziaływanie i czy będą sprzyjać działalności socjalnej i charytatywnej; na poziomie *wewnętrznym* będzie się promować bardziej dokładną refleksję i zarządzanie dziełami i działaniami w Zakonie.

Organizacja

Biuro będzie składać się z:

- ✓ koordynatora (członek SGAM) **Fr. Valerio Folli**
- ✓ kilku stałych konsultorów:
 - członka generalnego biura ekonomicznego **Fr. Leszek Łuczkanin**
 - definitora generalnego **Fr. Dominique Mathieu**
 - prezesa BYNODE⁶ **Fr. Agnello Stoia**

Punktem odniesienia dla koordynatora będzie ponadto definitor generalny⁷. Zaangażowani zostaną także inni członkowie definitorium i kurii generalnej, ilekroć będą rozpatrywane projekty dotyczące ich federacji i *poziomu wewnętrznego*.

W celu realizacji niektórych zadań *biura* koordynator może również skorzystać z pomocy konsultantów i opłacanego personelu.

⁵ Przez „*realia Zakonu*” rozumie się: kurię generalną, sekretariaty generalne, prowincje, kustodie, delegatury, nowe misje.

⁶ Zob. ZAŁĄCZNIK 3 – BYNODE.

⁷ W definitorium generalnym za temat misji odpowiedzialni są fr. Tomáš Lesňák i fr. Anthony Bezo.

Siedziba i kontakty

Siedzibą biura będzie

KURIA GENERALNA

Klasztor Świętych XII Apostołów – Adres: Piazza Ss. Apostoli, 51 - 00187 Roma

Dane kontaktowe *biura*:

e-mail: pro@ofmconv.net

e-mail: frate.valerio.sgam@gmail.com

kom. (+39) 351.769.9204

Cele

Celami wyznaczonymi dla biura będą:

1. *Koordinacja projektów na poziomie ogólnym:*

- a. Prezentacja i objaśnienie formularza projektów⁸ dla różnych „*realiów Zakonu*”;
- b. Pomoc w przygotowaniu formularza, ocena projektów według niektórych kryteriów⁹ (charyzmat i misja¹⁰; trwałość¹¹ i samowystarczalność;

⁸ Zob. **ZALĄCZNIK 1**.

⁹ Niektóre kryteria, aby projekt mógł być przyjęty:

1. „podejście oddolne”, czyli uwzględniające rzeczywiste potrzeby braci i ludzi (wspierające potrzebujących na danym terenie);
2. przystosowanie do miejscowej kultury i do lokalnej tradycji kościelnej;
3. zaangażowanie miejscowej ludności (świeckich);
4. możliwość zaangażowania w pracy w pierwszym rzędzie braci;
5. proste i spójne projekty;
6. projekty z zabezpieczeniami finansowymi (projekty niezbyt kosztowne) i zgodne z prawem;
7. możliwość rzetelnego zarządzania;
8. możliwość zweryfikowania rozpoczętego projektu;
9. zakorzenienie w miejscowej jurysdykcji Zakonu (konsultacje, pozwolenia itp.);
10. zwrócenie uwagi na encyklikę *Laudato si'* (konieczność budowania ekologii integralnej, gdzie obrona człowieka, istot żywych i ochrona ziemi stanie się nowym paradygmatem sprawiedliwości, opartym na słuchaniu krzyku ziemi i ubogich;
11. promowanie praw człowieka.

¹⁰ Zastanowić się, czy ten projekt będzie ukazywał lub nie charyzmat, który przyjęliśmy, czy będzie odpowiadał bądź nie misji powierzonej nam przez Kościół/Zakon.

¹¹ Trwałość projektu: rozumiana jako potrzeba uprzedniego zbadania i weryfikacji w odniesieniu do zdolności dzieł do utrzymania się, a jednocześnie do wierności charyzmatowi i równowagi finansowej. To, co będzie realizowane, winno promować kontekst społeczny, czyli wspierać promocję pracy, a unikać tych projektów, które tworzą pewien rodzaj opieki społecznej (zob. **ZALĄCZNIK 2 – Powołani do życia z własnej pracy**).

- współuczestnictwo¹², *proces decyzyjny*¹³, zaangażowanie braci w pracę związaną z przygotowaniem i prowadzeniem projektu¹⁴ itp.);
- c. Przedłożenie projektów do definitorium generalnego w celu ich zatwierdzenia;
 - d. Promowanie zatwierdzonych projektów: w instytucjach mogących je sfinansować (w razie potrzeby) oraz środkami dostępnymi dla Zakonu;
 - e. Pomoc „*realiom Zakonu*” w realizacji projektu (sporządzanie okresowych sprawozdań niezbędnych do ukazania postępu prac oraz końcowego sprawozdania po zakończeniu projektu);
 - f. Weryfikacja ciągłości projektu po jego zakończeniu.

¹² Zachęta do poszukiwania wsparcia finansowego, zarówno dla projektów na szczeblu wewnętrznym, jak i na szczeblu zewnętrznym, starając się promować zasoby obecne na misjach lub w jurysdykcjach. Możemy wyodrębnić różne rodzaje współuczestnictwa:

1) „*Lokalne*”: zaangażowanie miejscowej ludności, Kościoła lokalnego (diecezje, parafie), ewentualna współpraca z grupami, stowarzyszeniami, strukturami rządowymi działającymi na tym obszarze.

2) „*Jurysdykcja lokalna*”: wnosząc minimalny wkład, co najmniej 5% całkowitych kosztów udokumentowanych w kosztorysie.

3) „*Prowincja matka*”: w przypadku gdy jurysdykcja nadal zależy od prowincji macierzystej, to również ona powinna wnieść minimalny wkład, co najmniej 5% całkowitych kosztów udokumentowanych w kosztorysie.

¹³ Prawo własne Zakonu (Reguła, Konstytucje, Statuty prowincjalne i kustodialne) regulują i podają procedurę, jaką należy zastosować. Każda decyzja musi:

1. być wspólnotowa,
2. przejść przez poszczególne szczeble lokalne (por. Konstytucje, artt. 114-119)
 - a) wspólnota klasztorna,
 - b) przełożony wyższy i jego definitorium,
 - c) kapituła prowincjalna lub kustodialni,
 - d) zatwierdzenie przez ministra prowincjalnego wraz z jego definitorium (lub kapitułą prowincjalną) dla projektów swoich kustodii.

W szczególności prośby te są zwrócone do:

1) „Wnioskodawca”: projekt może być zaproponowany przez lokalną wspólnotę (niezbędne jest dołączenie pisma zawierającego fragment sprawozdania z kapituły klasztornej, w którym proponuje się i akceptuje projekt do realizacji); albo może być zaproponowany przez przełożonego jurysdykcji wraz z jego definitorium (konieczne jest dołączenie pisma zatwierdzającego projekt i zawierającego wyciąg z protokołu posiedzenia definitorium), przedstawiając także list wnioskujący od tej wspólnoty, w której projekt będzie realizowany (w przypadku, gdy zostanie zaangażowana). Jeśli projekt jest proponowany dla parafii prowadzonej przez braci, musi być również dołączony list od rady duszpasterskiej i list zatwierdzający od miejscowego biskupa.

2) *Prowincjał, kustosz, delegat*: projekt musi zostać formalnie zatwierdzony przez przełożonego jurysdykcji, w której będzie on realizowany, dlatego musi zawierać pismo z dołączonym fragmentem sprawozdania z posiedzenia definitorium, na którym przyjęto projekt. W przypadku delegatury lub kustodii projekt musi również uzyskać poparcie prowincji matki i należy dołączyć dokument zawierający wyciąg z protokołu posiedzenia definitorium.

¹⁴ Zob. ZAŁĄCZNIK 2 – Powołani do życia z własnej pracy.

2. *Koordinacja projektów na poziomie zewnętrznym:*

- a. Dotycząca rozwoju o charakterze socjalnym¹⁵, charytatywnym, zdrowotnym¹⁶, edukacyjnym¹⁷; projekty o zasięgu międzynarodowym¹⁸;
- b. Działania promocyjne projektów w organach Zakonu (BYNODE, Caritas Antoniańska non profit, Misjonarz Franciszkański non profit, W Sercu Asyżu, prowincjalne ośrodki misyjne) oraz na zewnątrz Zakonu;
- c. Będzie to odbywać się głównie na korzyść tych jurysdykcji, które mają trudności zarówno przy opracowywaniu projektów, jak i przy ich realizacji oraz poszukiwaniu funduszy, nie wykluczając możliwości stworzenia sieci współpracy pomiędzy wspomnianymi jurysdykcjami a tymi, które są autonomiczne;
- d. W odniesieniu do projektów będących już w trakcie realizacji lub planowanych w różnych jurysdykcjach, które od strony ekonomicznej są autonomiczne, rozpoczęta *procedura* będzie kontynuowana jak zwykle: poprzez prowincjalne sekretariaty misyjne, parafie, grupy misyjne, organizacje non profit i instytucje państwowe, promując nadal projekty społeczne niezależnie od kurii generalnej, jak to często robiono i w dalszym ciągu będzie się robić.

3. *Koordinacja projektów na poziomie wewnętrznym:*

- a. Na rzecz formacji (początkowej¹⁹ i ciągłej²⁰); nowych obecności misyjnych; niezależności i stabilności ekonomicznej (jurysdykcji, kosztów formacji początkowej itp.); działalności i dzieł jurysdykcji (techniczne, ekonomiczne, personalne itp.);
- b. Zaproponowanych bezpośrednio przez zarząd generalny, jurysdykcje, *biuro ds. projektów*;
- c. Działania promocyjne projektów w Zakonie (kuria generalna, fundusz formacyjny, kurie prowincjalne, prowincjalne ośrodki misyjne, BYNODE) i na zewnątrz (konferencje episkopatów, fundacje, instytucje prowadzące zbiórki funduszy itp.).

¹⁵ Na przykład:

1. szkoły prywatne pod dwoma warunkami:

a) że będzie mógł uczęszczać pewien odsetek uczniów, którzy w innym przypadku nie mieliby dostępu do szkoły z powodu niepewnej sytuacji ekonomicznej rodziny;

b) że niektórzy bracia będą w nich pracować zarówno w administracji, jak i przy nauczaniu;

2) domy dla osób starszych, przedszkola, niewielkie gospodarstwa rolne i projekty o niskich kredytach;

3) projekty kulturalne, takie jak biblioteki, dzieła sztuki, muzea, wystawy itp.

¹⁶ Na przykład: ośrodki zdrowia, kliniki medyczne.

¹⁷ Na przykład: stypendia naukowe, stypendia pracownicze, stypendia szkoleniowe (propozycje pogłębiające doktrynę chrześcijańską lub wykształcenie zawodowe).

¹⁸ Na przykład: projekt edukacyjny, program edukacyjny w szkołach, dotyczący etyki pracy.

¹⁹ Projekty dotyczące formacji początkowej będą miały na celu pomóc jurysdykcjom w określeniu działań na szczeblu lokalnym, aby wspierać niezależność ekonomiczną w tym zakresie.

²⁰ Promocja ludzka, mająca na celu pomoc braciom w osiągnięciu nowej mentalności w podejściu do pracy, sprzyjająca niektórym znaczącym doświadczeniom (zob. **ZALĄCZNIK 2 – Powołani do życia z własnej pracy**).

4. *Koordinacja z BYNODE;*

5. *Koordinacja z SGAM:*

- a. W zakresie określenia kryteriów dotyczących planowania projektów na różnych szczeblach;
- b. W zakresie opracowania i promowania działań prowadzonych przez braci:
 - i. Poprzez gromadzenie danych²¹ z różnych akcji duszpasterskich i społeczno-charytatywnych podejmowanych w jurysdykcjach Zakonu.
 - ii. Szerząc wiedzę na temat tych informacji za pomocą różnych narzędzi w Zakonie i ewentualnie tworząc nowe narzędzia *ad hoc*.
- c. Promując animację misyjną, zwłaszcza pełniąc rolę łącznika między jurysdykcjami Zakonu obecnymi na południu świata a sekretariatami misyjnymi federacji i prowincjalnymi ośrodkami misyjnymi: mogłoby to stać się sposobem na przybliżenie projektów także tym jurysdykcjom, które nie mają misji, ale mogłyby przyczynić się do wsparcia niektórych z nich; albo poprzez organizowanie franciszkańskich dni misyjnych na szczeblu lokalnym w poszczególnych wspólnotach.

6. *Badanie wykonalności:*

- a. działalność „*fundraising*” (pozyskiwanie funduszy) na szczeblu wewnętrznym
- b. działania na polu ekonomicznym Zakonu

7. *Formuła biura ds. projektów i podjętej działalności:*

Organizacja *biura* jest jeszcze w trakcie ustalania i dlatego można uznać tę *Strukturę*²² za „*pierwszy szkic*”, aby rozpocząć działalność i realizować zawarte tu propozycje. W ciągu obecnego sześćdziesiątego lat osiągnięte zostanie bardziej pełniejsze zdefiniowanie organizacji *biura* i jego zadań, a także zostanie opracowany regulamin/statut *ad hoc*.

Padwa, 13 czerwca 2020 r.

Fr. Valerio Folli
Koordinador biura ds. projektów

²¹ Ilu jest braci, ile klasztorów, ile parafii, ile dzieł socjalnych, charytatywnych, edukacyjnych, ilu jest braci zaangażowanych w tę działalność i w jaki sposób, jakie są podejmowane środki w celu uzyskania niezależności ekonomicznej wspólnot i prowadzonych dzieł (to uzupełnienie mogłoby być dokonane przez przełożonego wyższego jurysdykcji i ewentualnie zweryfikowane przez asystenta generalnego właściwego regionu).

²² Struktura biura ds. projektów.

ZAŁĄCZNIK 1

Formularz do przedstawienia projektu

		
BIURO DS. PROJEKTÓW		
ZAKONU BRACI MNIEJSZYCH KONWENTUALNYCH		
FORMULARZ DO PRZEDSTAWIENIA PROJEKTU		nr __/__
<i>Przed rozpoczęciem wypełniania formularza należy przeczytać Strukturę biura ds. projektów z odpowiednimi notami wyjaśniającymi</i>		

Rodzaj prośby		
Poszukiwanie darczyńców ²³ ☐	Poszukiwanie środków ²⁴ ☐	W celach informacyjnych ²⁵ ☐

Nazwa jurysdykcji OFMConv	
Kraj	
Diecezja	
Miejscowość	
Nazwa projektu	
Data przedstawienia	
Okres na realizację	

²³ Projekt opracowany bezpośrednio przez prowincję lub przez jedną z jej jurysdykcji, która nie może wnieść wkładu w realizację nawet 10% jego kosztów.

²⁴ Jurysdykcja może pokryć znaczną część kosztów projektu, ale nie w 100%.

²⁵ W celu umieszczenia projektu na stronie internetowej poświęconej działalności charytatywnej Zakonu.

WNOSKODAWCY I ODPOWIEDZIALNI ZA PROJEKT				
	Imię i nazwisko	Adres e-mail	Tel. stacjonarny i komórkowy	Adres pocztowy
Wnioskodawca²⁶				
BEZPOŚREDNI odpowiedzialny/i za realizację projektu <i>(od strony organizacyjnej, finansowej i zarządzania)</i>				
Prowincjał/kustosz/delegat²⁷				

RODZAJ PROJEKTU²⁸

ODNIESIENIA GEOGRAFICZNE I SPOŁECZNE²⁹

POWÓD I UZASADNIENIE PROŚBY *(jaka potrzeba skłoniła do napisania projektu?)*

BENEFICJENCI³⁰ BEZPOŚREDNI (B) I POŚREDNI (P)			
<i>Nieletni</i>	☐	<i>Chorzy fizycznie/psychicznie</i>	☐
<i>Rodziny biedne/potrzebujące</i>	☐	<i>Uzależnieni od narkotyków/alkoholu</i>	☐
<i>Osoby starsze</i>	☐	<i>Uczniowie/Studenti</i>	☐
<i>Inni (wyszczególnić)</i>			☐

OPIS PROJEKTU *(Konieczność szczególnej działalności/pomocy)*

²⁶ Zob. przypis 13 w tekście *Struktura biura ds. projektów*.

²⁷ Zob. przypis 13 w tekście *Struktura biura ds. projektów*.

²⁸ Należy krótko opisać, co będzie realizowane w projekcie: dzieło o charakterze sanitarnym, socjalnym, edukacyjnym itp.

²⁹ Wskazać nazwę miejscowości wykonania projektu. Dołączyć mapę miejsca, w którym będzie realizowany projekt. Przytoczyć krótki opis demograficzny, społeczny, ekonomiczny i kulturowy.

³⁰ Podać według kategorii LICZBĘ osób, które mogą skorzystać z tego projektu.

CELE

- *Ogólne*
- *Szczegółowe*

OCZEKIWANE REZULTATY**CHARYZMAT-MISJA³¹ I TRWAŁOŚĆ³²****WSPÓLUCZESTNICTWO³³****CZAS PRZEWIDYWANY NA REALIZACJĘ CAŁEGO PROJEKTU**

Projekt powinien być zrealizowany w ciągu __ (liczba) miesięcy od otrzymania zatwierdzonego wkładu. Opóźnienia spowodowane nieoczekiwanymi okolicznościami powinny być niezwłocznie zgłoszone na piśmie do biura SGAM przez bezpośredniego odpowiedzialnego za projekt.

DZIAŁALNOŚĆ	MIESIĄC 1	MIESIĄC 2	MIESIĄC 3	MIESIĄC 4	UWAGI
1.					
2.					
3.					

SZACOWANE KOSZTY

POZYCJA (Należy załączyć faktury)	KOSZT	UWAGI
1.		
2.		
3.		
4.		
Calkowity koszt projektu		

³¹ Zob. przypis 10 w tekście *Struktura biura ds. projektów*.

³² Zob. przypis 11 w tekście *Struktura biura ds. projektów*.

³³ Zob. przypis 12 w tekście *Struktura biura ds. projektów*.

WNOSKOWANY WKŁAD		
	Wydatki	Wpływy
Całkowite koszty projektu	€	
Współfinansowanie		€
Wnioskowany wkład		€
<i>Kurs lokalnej wymiany waluty na Euro: 1 Euro = _____. Data kursu walutowego:</i>		

FOTO I WIDEO PROJEKTU³⁴

DANE KONTA BANKOWEGO

Nazwa banku	
Adres banku (<i>ulica/plac, miejscowość</i>)	
Właściciel konta (<i>beneficjent</i>)	
Numer konta	
IBAN (<i>jeżeli jest</i>)	
Waluta rachunku	
Kod SWIFT	
Inne	
(Ewentualnie) Bank za pośrednictwem właściciela, konta, swift ...	

Miejscowość, dzień/miesiąc/rok

Odpowiedzialny za projekt i podpis

(*imię i nazwisko*)

³⁴ Należy przysłać kilkuminutowy film (jeden lub więcej) przedstawiający zalety i wartość projektu (ten film winien być zamieszczony na stronie internetowej Zakonu) oraz kilka zdjęć (w wysokiej rozdzielczości). Zdjęcia należy przysłać PRZED realizacją projektu, aby poznać aktualną sytuację, W TRAKCIE prowadzonych prac i NA ZAKOŃCZENIE realizacji projektu.

ZAŁĄCZNIK 2

Powołani do życia z własnej pracy³⁵

- 1) My bracia, którzy przyjęliśmy Regułę św. Franciszka i opieramy się na tradycji, jesteśmy powołani do życia z własnej pracy, a jeśli to nie byłoby wystarczające, powierzamy się hojności dobroczyńców.
- 2) Wielu braci żyje z posługi kapłańskiej, a niektórzy z pracy w naszych wspólnotach; niewielu wykonuje płatną pracę na zlecenie innych podmiotów.
Niektóre dochody wspólnot i lokalnych jurysdykcji są wynikiem prowadzenia dzieł (np. wydawnictw) albo zarządzania nieruchomościami. Wpływy są przeznaczane na dzieła zgodne z naszym charyzmatem. Wydaje się jednak, że wśród braci jest niekiedy niewystarczająca świadomość znaczenia, a przede wszystkim potencjału wspólnego zarządzania ekonomicznego własnym majątkiem nieruchomym (budynkami i dziełami); istnieją na przykład nieużywane budynki i są one narażone na zniszczenie. Taki potencjał należy przeanalizować i zweryfikować, a jeśli możliwe będzie wykorzystanie go zgodnie z naszym charyzmatem, to z drugiej strony może być dobrze spożytkowany, nie stając się przedmiotem *wielonarodowego nastawienia na zysk*.
- 3) Niektóre jurysdykcje Zakonu, zwłaszcza te powstałe niedawno i często znajdujące się na „południu” świata, nie są samowystarczalne ekonomicznie, ani nie są w stanie zebrać funduszy na własne utrzymanie, zwłaszcza na pokrycie kosztów związanych z formacją braci czy na projekty charytatywne i humanitarne.
- 4) Często na kapitułach prowincjalnych i kustodialnych omawia się kwestię samowystarczalności ekonomicznej nowych jurysdykcji. W szczególności ukazuje się dwie płaszczyzny: po początkowym etapie powstawania nowej wspólnoty lokalnej (czego koszty powinny pochodzić z funduszu solidarności braterskiej i z jurysdykcji Zakonu) bracia dość szybko swoją pracą mogą osiągnąć własną niezależność ekonomiczną. Z kolei koszty formacji braci są zbyt często za wysokie dla nowych jurysdykcji, a brakowi funduszy można zaradzić jedynie wewnętrzną solidarnością w Zakonie bądź też niekiedy wsparciem innych instytucji i dobroczyńców.

³⁵ „Ci bracia, którym Pan dał łaskę, że mogą pracować, niech pracują wiernie i pobożnie, tak żeby uniknąwszy lenistwa, nieprzyjaciela duszy, nie gasili ducha (por. 1 Tes 5, 19) świętej modlitwy i pobożności, któremu powinny służyć wszystkie sprawy doczesne. Jako wynagrodzenie za pracę mogą przyjmować rzeczy potrzebne do utrzymania siebie i swoich braci, z wyjątkiem pieniędzy lub rzeczy mających wartość pieniężną i niech to czynią z pokorą, jak przystoi sługom Bożym i zwolennikom najświętszego ubóstwa” (*Reguła zatwierdzona*, rozdz. V).

„Wszyscy bracia, w jakichkolwiek miejscach przebywają u kogoś, aby służyć albo pracować, nie mogą być rządcami ani urzędnikami, ani obejmować stanowisk kierowniczych w domach, gdzie służą. Niech nie przyjmują funkcji, która spowodowałaby zgorzenie lub wyrządziłaby szkodę ich duszy (por. Mk 8,36; Łk 22, 26). Lecz niech będą mniejsi i poddani wszystkim, którzy przebywają w tym samym domu.

A bracia, którzy znają się na pracy, niech pracują wykonując ten sam zawód, którego się nauczyli, jeśli to nie szkodziłoby zbawieniu duszy i mogłoby być uczciwie wykonane...

A gdy zajdzie konieczność, niech idą po jałmużnę, jak inni ubodzy” (*Reguła niezatwierdzona*, rozdz. 7).

- 5) Współczesny świat stwarza okazję, która jest jednocześnie prawdziwą pokusą: żyć z zainwestowanego kapitału albo z dochodu.
- a) W zasadzie w zgromadzeniach zakonnych, podobnie jak w diecezjach, rozszerzyła się praktyka zakładania oprocentowanych funduszy czy różnych form inwestycji kapitałowych (wykorzystująca środki solidarności braterskiej i dobrodziejów) i inwestująca te fundusze w sposób etyczny. Z dochodów uzupełniają braki pochodzące z corocznego funduszu solidarności braterskiej między jurysdykcjami, zwłaszcza na wydatki związane z formacją³⁶.
 - b) Otóż od okazji przechodzi się do „pokusy”, gdy w codziennym życiu bracia nie są zasadniczo zależni od swojej pracy, ale od dochodów, dzierżaw, inwestycji. Niektóre nowe jurysdykcje Zakonu mają pokusę, by budować szkoły, kliniki, budynki do wynajęcia, powierzyć zarządzanie innym i żyć z dochodów, zamiast promować projekty, w których bracia prowadziliby posługę pozwalającą na ich utrzymanie³⁷.
 - c) „Już w formacji początkowej – przypomina dokument końcowy kongresu Zakonu w Nairobi w 2011 r. – należy proponować model samotrzymania wspólnoty, zachęcając wychowanków do tego, aby własną pracą i własnym zaangażowaniem dokładali się do zabezpieczenia potrzeb wspólnoty. W każdym razie należy zadbać o to, aby wspólnoty prowadziły styl życia dostosowany do środowiska społecznego, w którym się znajdują, pamiętając o tym, że św. Franciszek pragnie, abyśmy byli *minores* (mniejszymi) także w sensie społecznym. Oznacza to, że nie powinniśmy utożsamiać się z grupą społeczną ludzi średnio bogatych w społeczeństwie, w którym dana wspólnota żyje. Uważamy, że bardzo ważną rzeczą, już od pierwszych etapów formacji, jest bezpośredni kontakt z realiami ubóstwa w jego różnorodnych formach”³⁸.

³⁶ Por. Uchwała 4 kapituły generalnej w 2013 r., *Solidarność braterska*:

1. Kapituła generalna zachęca, jak to już było na kapitule generalnej 2007, do stworzenia *funduszu przeznaczonego na potrzeby formacji* w najuboższych obszarach Zakonu.

2. Kapituła generalna zachęca wszystkie jurysdykcje do wkładu w mający się utworzyć fundusz przeznaczony na potrzeby formacji w najuboższych obszarach Zakonu, pod postacią dobrowolnej składki w formie dorocznej zbiórki lub poprzez dobrowolne wywłaszczenie.

3. Kapituła generalna decyduje, że jurysdykcje, w ramach normalnej praktyki, przy okazji sprzedaży nieruchomości i/lub dziedziczenia lub też otrzymania ofiar mają, w dialogu z zarządem Zakonu, składać w ofierze procent od otrzymywanej sumy na rzecz tworzącego się *funduszu przeznaczonego na potrzeby formacji* w najuboższych obszarach Zakonu, z zachowaniem woli ofiarodawcy.

4. Kapituła generalna decyduje, że każda jurysdykcja, podczas przygotowywania planów czteroletnich, poczynając od najbliższej kapituły zwyczajnej, winna przygotować, zatwierdzić i wprowadzić w życie konkretny plan zaangażowania się w coroczny wkład na rzecz tworzącego się *funduszu przeznaczonego na potrzeby formacji* w najuboższych obszarach Zakonu.

³⁷ Papeż Franciszek, Przesłanie na drugie międzynarodowe sympozjum o ekonomii, 25-27 września 2016 r.: Ważne jest „zadać sobie pytanie, czy nasze dzieła wyrażają charyzmat, który przyjęliśmy, czy nie, czy odpowiadają na misję powierzoną nam przez Kościół, czy też nie. Głównym kryterium oceny dzieł – kontynuował – nie jest ich opłacalność, ale czy odzwierciedlają charyzmat i misję, którą instytut jest wezwany pełnić...”

³⁸ Dokument końcowy międzynarodowego kongresu OFMConv, Nairobi 2011.

6) Jeśli jakaś jurysdykcja, zgodnie ze wskazaniem Kościoła lokalnego³⁹, postanowi rozpocząć projekt promocji ludzkiej, oprócz upewnienia się, że mogą w nim ewentualnie wykonywać posługę lub pracę niektórzy bracia, należy mieć na uwadze następujące dwie zasady, o czym przypominają nam bracia kapucyni:

- a) struktury wybudowane dzięki wsparciu pochodzącemu z funduszu solidarności ekonomicznej Zakonu – i od ewentualnych darczyńców – muszą zmierzać do tego, aby utrzymywać się także z pracy braci, którzy tam działają⁴⁰.
- b) Nie należy budować struktur, w których bracia nie będą skłonni pracować lub nie będą w stanie się samoutrzymać⁴¹.

³⁹ Abp José Rodríguez Carballo, sekretarz Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, podczas drugiego międzynarodowego sympozjum o ekonomii, które odbyło się w dniach 25-27 listopada 2016 r., wskazał kryteria, które powinny stać u podstaw podejmowania wyborów praktycznych: „Wierność charyzmatowi: wykorzystanie dzieł i zasobów instytutu w służbie charyzmatu; ochrona dóbr kościelnych: zachowanie dziedzictwa nieruchomego (a zatem wszystkich dóbr niezbędnych do zagwarantowania samowystarczalności ekonomicznej i przetrwania instytutu, jak też do sprawniejszego osiągnięcia jego celów); trwałość dzieł: rozumiana jako wymóg prewencyjnej analizy i weryfikacji w odniesieniu do utrzymania dzieł, a jednocześnie wierności charyzmatowi i równowagi ekonomicznej; umiejętność przedstawiania rozliczeń: wskazać cele i wyszczególnić sposoby działania, aby je osiągnąć; poszanowanie dyscypliny kościelnej i przepisów cywilnych; zdolność ukazania wyników zarządzania; ubóstwo: używanie dóbr zgodnie z celami, do których są przeznaczone; odejście od koncepcji własności dóbr”.

⁴⁰ Por. OFMCap, *VIII CPO: Życ z własnej pracy*, nr 28.

⁴¹ Tamże, nr 28.

ZAŁĄCZNIK 3

BYNODE

BYNODE development & cooperation non profit powstał z inicjatywy kurii generalnej Zakonu i daje **możliwość bycia wiernym w sposób innowacyjny charyzmatowi** odziedziczonemu po serafickim ojcu św. Franciszku. Stowarzyszenie zostało prawnie ustanowione w sierpniu 2017 r., a jego siedzibą jest kolegium Seraphicum w Rzymie. Członkami założycielami są:

- Kuria generalna Braci Mniejszych Konwentualnych
- Kolegium serafickie św. Franciszka
- Fundacja Jana Pawła II na rzecz dialogu, współpracy i rozwoju non profit

Zakon to duża sieć ponad 600 klasztorów istniejących na całym świecie, a Fundacja Jana Pawła II od ponad 20 lat działa na Bliskim Wschodzie w zakresie rozwoju projektów o charakterze społecznym. Te dwie jednostki połączyły swój szczególnie potężny i zamiary, podejmując współdziałanie zdolne do „zawiazania węzła” i splecenia sieci współpracy w celu realizowania nowych projektów w dziedzinie franciszkańskiej przedsiębiorczości społecznej.

Obecnie BYNODE prowadzi trzy projekty w Ameryce Łacińskiej. Działalność rozeznania i weryfikacji propozycji wraz z *biurem ds. projektów* Zakonu ma na celu pomóc braciom otworzyć się na **nowa mentalność w podejściu do pracy**, zgodnie z duchem naszej Reguły życia, mówiącej „o sposobie pracowania”, i nowych Konstytucji.

Projekty w zakresie przedsiębiorczości, mające oddziaływanie społeczne, **zaczynają się od potrzeb na terenach**, gdzie żyją i działają bracia, i są tak opracowywane, aby **samodzielnie utrzymać się** z pracy braci i osób świeckich, którzy są tam zaangażowani. Mają także na celu wspieranie pewnych znaczących doświadczeń, podejmowanie inicjatyw, które pomogą lepiej zrozumieć świat, pozwalając braciom na skuteczniejszą ewangelizację ludzi tworzących dzisiejsze nowe społeczeństwo.

W ten sposób kuria generalna ma zapewnione **sprawne narzędzie**, dające możliwość poszerzenia horyzontów, doświadczeń i profesjonalizmu, **pracując razem ze świeckimi** w sposób kreatywny.

Obecnie prezesem jest fr. Agnello Stoia, proboszcz parafii Świętych Dwunastu Apostołów w Rzymie.

Od strony strategicznej BYNODE jest ramieniem wykonawczym ministra generalnego ze swoim definitorium, a jego działania są przeprowadzane za pośrednictwem *biura ds. projektów*, które posiada własny Regulamin zatwierdzony przez zarząd generalny.

Gdy stowarzyszenie BYNODE otrzyma z *biura ds. projektów* jakiś projekt zatwierdzony przez definitorium generalne, dołoży wszelkich starań, aby:

- i. opracować plan dążący do pozyskania funduszy od różnych darczyńców;
- ii. zrealizować dzieło lub projekt;
- iii. nadzorować projekt na każdym etapie jego realizacji.